

Příloha č. 14

Povodně a ochrana před povodněmi

Dělení povodní

Přírozená povodeň - povodeň způsobená přírodními jevy, tj. situace, při kterých hrozí zaplavení území nebo situace označené předpovědní povodňovou službou nebo povodňovými orgány, zejména při dosažení směrodatného limitu vodního stavu nebo průtoku ve vodním toku a jeho stoupající tendenci, déletrvajících vydatných dešťových srážkách, příp. prognóze nebezpečí intenzivních dešťových srážek, očekávaném náhlém tání sněhové nebo ledové pokrývky, nebezpečném chodu ledů nebo při vzniku nebezpečných ledových zátarasů a nápěchů.

Zvláštní povodeň - povodeň způsobená umělými vlivy, tj. situace, jež mohou nastat při stavbě nebo provozu vodohospodářských děl, která vzdouvají nebo mohou vzdouvat vodu, zejména při narušení tělesa vzdouvacího vodohospodářského díla, poruše hradicích konstrukcí výpustných zařízení vodohospodářských děl nebo nouzovém řešení kritických situací z hlediska bezpečnosti vodohospodářského díla.

Ochrana před povodněmi

Opatření k předcházení a zamezení škod při povodních na životech, majetku obyvatelstva a na životním prostředí. Je prováděna především systematickou prevencí, ovlivňováním průběhu povodní a je zabezpečována zejména podle povodňových plánů.

Ochrana před povodněmi dělíme na:

- preventivní opatření
- bezprostřední ochranu před povodní
- opatření po povodni

Ochrana před přírozenými povodněmi

Je řízena povodňovými orgány, které ve své územní působnosti odpovídají za organizaci povodňové ochrany. Postavení a činnost povodňových orgánů jsou specifikovány ve dvou časových úrovních.

Před povodní jsou povodňovými orgány:

- orgány obcí
- orgány krajů v přenesené působnosti
- Ministerstvo životního prostředí, přičemž zabezpečení přípravy záchranných prací přísluší Ministerstvu vnitra

Po dobu povodně jsou povodňovými orgány:

- povodňové komise obcí
- povodňové komise obcí s rozšířenou působností a magistrátů měst
- povodňové komise ucelených povodí
- Ústřední povodňová komise

Povodňové komise zřizují povodňové orgány jako své výkonné složky k plnění mimořádných úkolů v době povodně.

Povinnosti právnických a fyzických osob při povodni

Právnické a fyzické osoby jsou povinny odstraňovat překážky, které mohou bránit průtokům velkých vod, umožnit vstup na své pozemky a do objektů k provádění záchranných a zabezpečovacích prací, strpět odstranění staveb nebo jejich částí nebo porostu, poskytnout dopravní a mechanizační prostředky, pohonné hmoty, nářadí a jiné potřebné prostředky a účastnit se podle svých možností těchto prací.

Stupně povodňové aktivity

Rozumí se jimi míra povodňového nebezpečí. Vyhlášují se v případech, kdy je dosaženo směrodatných (vytýčených) limitů vodních stavů nebo průtoku v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě stanovených mezních nebo kritických hodnot jiného jevu, uvedených v povodňových plánech.

Rozlišujeme následující stupně povodňové aktivity:

- stav bdělosti
- stav pohotovosti
- stav ohrožení

První stupeň (stav bdělosti) nastává při nebezpečí povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí, přičemž za nebezpečí povodně se považuje:

a)	upozornění nebo výstraha předpovědní služby
b)	náhlé tání sněhové pokrývky
c)	srážky větší intenzity
d)	velké narůstání nebo hromadění ledu v toku
e)	dosažení určeného stavu na vybraných hlásných profilech, stanoveného v povodňových plánech
f)	dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti vodního díla
g)	provozní situace na vodním díle, které mohou vést k mimořádnému vypouštění nebo neřízenému odtoku, při kterém je dosažen stav odpovídající prvnímu stupni povodňové aktivity na vybraném vodočtu

Při tomto stupni je zahajována činnost hlásné a hlídkové služby.

Druhý stupeň (stav pohotovosti) se vyhláší v době vlastní povodně na základě údajů hlídkové služby a zpráv předpovědní a hlásné služby, přičemž za povodeň se považuje:

a)	dosažení určeného stavu na vybraných hlásných profilech, stanoveného v povodňových plánech
b)	přechodné výrazné stoupnutí hladiny vodního toku, při kterém hrozí jeho vylití z koryta nebo se voda z koryta již rozlévá a může způsobit škody
c)	přechodné stoupnutí hladiny vodního toku při současném chodu ledů, případně vlivem vytvoření ledových bariér
d)	pokračující nepříznivý vývoj bezpečnosti vodního díla odvozený podle hodnocení sledovaných jevů a skutečností v rámci výkonu technicko-bezpečnostního dohledu
e)	mimořádné vypouštění vody nebo neřízený odtok z vodního díla, které vyvolávají umělou průtokovou vlnu, při které může být dosažen stav odpovídající druhému stupni povodňové aktivity na vybraném hlásném profilu

Při tomto stupni se aktivizují povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce a podle možnosti se provádějí opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu.

Třetí stupeň (stav ohrožení) se vyhláší při:

a)	dosažení určeného stavu na vybraných hlásných profilech, stanoveného v povodňových plánech
b)	bezprostředním nebezpečím ohrožení majetku a životů v záplavovém území
c)	vzniku kritické situace na vodním díle podle vyhodnocení technicko-bezpečnostního dohledu při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností, pokud hrozí havárie díla doprovázená nebezpečím vzniku průlomové vlny
d)	mimořádném vypouštění nebo neřízeném odtoku z vodního díla, které vyvolávají umělou průtokovou vlnu, při které je dosažen stav odpovídající třetímu stupni povodňové aktivity na vybraném vodočtu

Při tomto stupni se provádějí zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce.

Opatření před povodní

- Cenné vybavení domácnosti přemístěte ze sklepů a přízemí od vyšších pater nebo alespoň do vyšších míst např. na skříně, a to i potraviny.
- Připravte si [evakuační zavazadlo](#) a rodinu na evakuaci i s domácími zvířaty.
- Nachystejte si nepromokavou obuv a oděv.
- Odstraňte nebo zabezpečte nebezpečné látky, které při styku s vodou mohou způsobit ekologickou havárii.
- Připevněte nebo jinak zabezpečte snadno odplavitelný materiál, který by mohl zhoršit průběh povodně.
- Vyvezte svůj osobní automobil a případně další techniku na bezpečné vyvýšené místo.
- Připravte se na vyvedení hospodářských zvířat na bezpečné místo, případně k jejich uvolnění, aby se jim umožnilo uniknout před povodní.
- Držitelé zbraní: zabezpečte jejich ochranu proti zneužití i s doklady.
- Informujte o možném ohrožení své sousedy a pomozte s přípravou na evakuaci starým a nemocným osobám ve svém okolí.
- Připravte si pytle s pískem a další těsnicí materiál na utěsnění nízko položených dveří, oken, odpadních potrubí, kanalizace atd.
- Trvale sledujte hromadné informační prostředky a dbejte pokynů orgánů státní správy a samosprávy, záchranářů a policie.
- Při vyhlášení evakuace okamžitě opusťte bydliště a přesuňte se do evakuačního prostoru nebo do místa soustředění.
- Před opuštěním bytu vypněte rozvody elektrického proudu a uzavřete hlavní rozvody vody a plynu, svody rozhlasových a televizních antén vyjmout ze zdířek přijímačů.
- Byt či dům zabezpečte proti zlodějům.
- Ohrožený prostor opusťte vlastním dopravním prostředkem nebo se dostavte do prostoru soustředění k převozu do místa evakuace.

Jak budete uvědomění v případě ohrožení povodní:

Varovným signálem "**VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA**" pro varování obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku mimořádné události.

Signál je vyhlášován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin.

Grafické vyjádření varovného signálu "VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA"

Po akustickém tónu sirény, při vyhlášení varovného signálu "**Všeobecná výstraha**", **bude následovat tísňová informace z hromadných informačních prostředků** (republiková, regionální a místní působnost) a z elektronických sirén pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události.

Činnost při povodni

- Na možné ohrožení budete upozorněni varovným signálem (sirénami) a následnou slovní informací.
- O nebezpečí budou informovat také hromadné informační prostředky.
- Další informace budou poskytovat rozhlasové vozy Policie ČR, městské policie a vozidla složek integrovaného záchranného systému.
- Sledujte pokyny obecního úřadu.
- V případě kritického nedostatku času zanechte veškerou činnost a rychle se odeberte na bezpečné vyvýšené místo.
- V zaplavené oblasti se nepohybujte v automobilech a na kole, pěšky s maximální opatrností, aby Vás nesmetl proud nebo předměty pohybující se ve vodě nebo abyste nevstoupili do zatopených jam, otevřené kanalizace apod.
- V zaplavené oblasti nepoužívejte elektrické spotřebiče.
- Nepřekázejte svou přítomností při práci záchranářů a dbejte jejich pokynů.
- Na výzvu se aktivně zúčastněte při pomoci zaplaveným spoluobčanům, sousedům, starým a nemohoucím lidem.
- Jednejte klidně a s rozvahou.
- Nešířte poplašné zprávy.
- Zbytečně netelefonujte a nezatěžujte svými telefony organizování záchranných prací.
- Se svými dotazy se obraťte na určená informační centra.

Zdroj:

Odvětvová technická norma vodního hospodářství

POVODŇOVÉ PLÁNY TNV 75 2931

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.